Hallituksen vuosikertomus 2023 (K 2/2024 vp)

Asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Lainsäädäntöjohtaja Sami Kivivasara

12.6.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Hallituksen vuosikertomuksen vastaukset eduskunnan lausumiin - TaV:n toimialan asiat

Hallitus on vuosikertomuksessaan vastannut seuraaviin talousvaliokunnan toimialassa oleviin eduskunnan antamiin lausuntoihin, jotka kuuluvat työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan:

- Valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain 4 pykälän muuttaminen ja 8 pykälän väliaikainen muuttaminen (HE 57/ 2020 vp – EV 47/2020 vp)
- Sähkömarkkinalain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 pykälän muuttaminen (HE 265/2020 vp – EV 09/2021 vp)
- Sähköhyvityksen ja muiden tukimuotojen toimivuus (HE 324/2022 vp EV 313/2022 vp)
- Lakialoite F2 ja F3 luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käytön rajoittamiseksi (KAA 11/2019 vp – EK 45/2022 vp)
- Kaivoslain muuttaminen (HE 126/2022 vp – EV 295/2022 vp)

Valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain 4 pykälän muuttaminen ja 8 pykälän väliaikainen muuttaminen (HE 57/ 2020 vp – EV 47/2020 vp)

Koronapandemiasta johtuneen Finnveran vastuukannan tason palauttaminen

- Rahoituksen vastuukannan enimmäismäärän taso olisi tarkoituksenmukaista palauttaa.
- Jatkuneet geopoliittiset ja taloudelliset epävarmuustekijät ovat vaikuttaneet valmistelun aikatauluun.
- Asiaa tarkastellaan uudelleen syysistuntokauden 2024 aikana.

Sähkömarkkinalain ja sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 14 pykälän muuttaminen (HE 265/2020 vp – EV 09/2021 vp)

Sääntelyn muutostarpeet energiayhteisöjen toiminnan mahdollistamiseksi tarkoituksenmukaisena osana energiajärjestelmää

- Taustalla aiemman vuonna 2022 – 2023 asiaa selvittäneen työryhmän työ.
- EU-lainsäädännön päivitykset
- TEM on asettanut työryhmän huhtikuussa 2024 laatimaan ehdotuksen sähkömarkkinalain uudistamiseksi lisääntyvän sähköntuotannon ja kasvavien kulutuksen kuormien integroimiseksi kantaverkkoon ja suurjännitteiseen jakeluverkkoon. HE on tarkoitus antaa keväällä 2025.

Sähköhyvityksen ja muiden tukimuotojen toimivuus (HE 324/2022 vp EV 313/2022 vp)

Sähköhyvitys
Määräaikaisten sähkösopimusten kohtuullistaminen
Sähkön hintakriisitilanteiden hallinta

- Sähköhyvitysten toimeenpanoa on seurattu ja on tarkoitus seurata vuoden 2024 loppuun saakka.
- Takautuvasti maksettavasta väliaikaisesta sähköhyvityksestä annetun lain väliaikasta muutosta on korjattu. Muutoksella varmistettiin, ettei määräaika sähköyhtiöiden korvaushakemuksille muodostu esteeksi sille, että sähköhyvitys saadaan maksettua kaikille siihen oikeutetuille loppukäyttäjille. Lait tulivat voimaan 31.12.2023.
- Korkeahintaisiin määräaikaisiin sähkönmyyntisopimuksiin sitoutuneiden kuluttajien asemasta on tehty selvitys.
- Hintakriisitilanteisiin reagointia rajoittaa sitova EU:sääntely.
- EU-sääntelyä ollaan uudistamassa siten, että sääntely tulee voimaan tänä vuonna. TEM:ssä on käynnistetty lainvalmisteluhanke ns. uuden EU:n sähkömarkkinadesignin käyttöönotosta. HE annetaan vuoden 2024 loppuun mennessä.

Lakialoite F2 ja F3 luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden käytön rajoittamiseksi (KAA 11/2019 vp – EK 45/2022 vp)

Ilotuliteturvallisuuden parantaminen ja ilotulitehaittojen vähentäminen

- Työ- ja elinkeinoministeriö on antanut eduskunnan talousvaliokunnalle 22.3.2024 selvityksensä ja selvitykseen sisältyvät toimenpide-ehdotukset ilotuliteturvallisuudenparantamisesta ja ilotulitteista aiheutuvien haittojen vähentämisestä.

Kaivoslain muuttaminen (HE 126/2022 vp – EV 295/2022 vp)

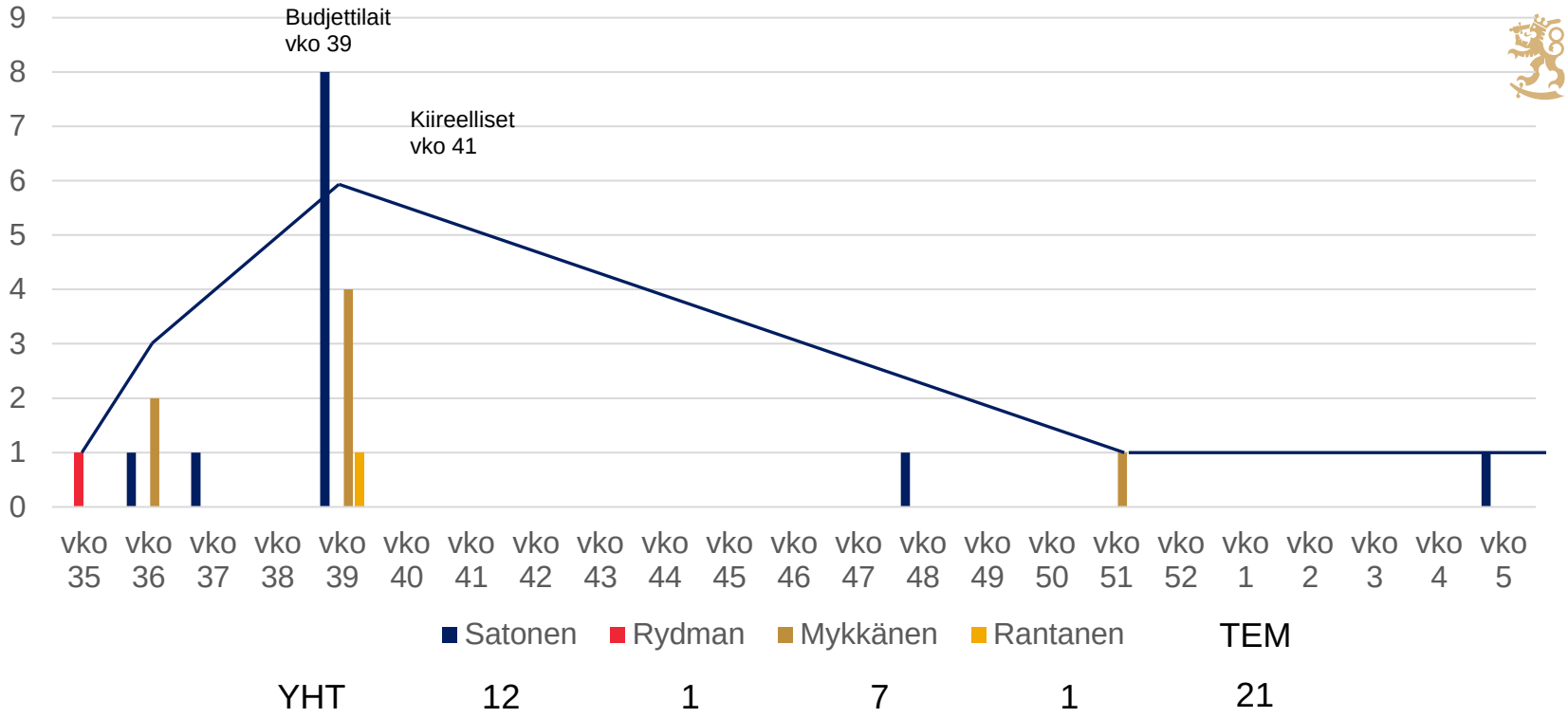
Kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittaminen
Jätevakuusmenettelyt
Kaivoslain uudistuksen vaikutusten arviointi (turvallisuus, huoltovarmuus, sääntelyn toimivuus, ympäristönsuojelun taso, kaivosten toimintaedellytykset, paikallinen hyväksyttävyys ja vaikutusmahdollisuudet)

- Ympäristöllisten lupien, mukaan lukien kaivoslain mukaisten lupien ja ympäristöluvan yhteensovittamista koskeva valmistelutyö on käynnissä (yhden luukun lupamenettely).
- Jätevakuusmenettelyjä kehitetään YM:n lainvalmistelutyönä ja TEM:n ja YM:n yhteistyössä.
- Kaivoslain muutosten toimivuutta ja vaikutuksia arvioidaan kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta (laki tuli voimaan 1.6.2023).

TEM:n lainvalmistelun ajankohtaisia

TEM lainsäädäntösuunnitelma syksy 2024

YHT	12	1	7	1	21

TaV ” _____ ”

TEM:n lainsäädäntöohjelmasta nostoja

- Kuluvalla vaalikaudella TEM:ssä valmistelussa n. 130 – 140 HE:tä yhteensä
  - Viime vaalikaudella 148 HE:tä (huom. lisänä oli koronasääntely)
  - TaV:n toimialalla tällä vaalikaudella n. 80 – 90 HE:tä

Merkittäviä lainvalmisteluhankkeita mm.:

- TESI –konsernin perustaminen (vko 35)
- Erityisrahoitusyhtiötä (Finnvera) koskevan sääntelyn kokonaisuudistus (kevät 2026)
- Huoltovarmuuslainsäädännön uudistus (syksy 2025)
- Merituulivoima talousvyöhykkeellä (syksy 2024)
- Energiamarkkinoihin liittyvää EU-sääntelyä runsaasti täytäntöönpantavana
- EU:n tekoälyasetuksen täytäntöönpano (kevät 2025)
- Hankintalainsäädännön muutokset (syksy 2025)